ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Rutsche v právní věci žalobkyně: **E. K.**, zastoupená Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5 - Smíchov, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 10. 1. 2011, č.j. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2011, č. j. 4 Ad 16/2011 – 23,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené advokátce stěžovatelky Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 1920 Kč. Tato částka bude jmenované vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese stát.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v záhlaví uvedený rozsudek Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 1. 2011, č.j. X. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla námitky stěžovatelky a potvrdila rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 28. 6. 2010, č.j. X, jímž byla zamítnuta žádost stěžovatelky o invalidní důchod pro nesplnění podmínek § 38 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 155/1995 Sb.“). Žalovaná při posouzení námitek vycházela z posudku o invaliditě ze dne 6. 12. 2010. Lékař LPS ČSSZ dospěl k závěru,

že se u stěžovatelky jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., oddílu E, položce 1, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity. Míru poklesu pracovní schopnosti určil ve výši 20 %.

V řízení o přezkoumání rozhodnutí žalované si Městský soud v Praze vyžádal posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti stěžovatelky od Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí v Praze. Posudková komise vycházela ze spisové dokumentace PSSZ, ze soudního spisu a zdravotnické dokumentace praktické lékařky. Stěžovatelka byla jednání posudkové komise dne 23. 5. 2011 přítomna, posudková komise vyšetřila její zdravotní stav. Stěžovatelka má základní vzdělání, vždy pracovala jako pomocná síla, k této profesi byla posuzována. Posudková komise uvedla, že se stěžovatelka od roku 2008 léčí s vysokým krevním tlakem, který je při pravidelné terapii dobře stabilizovaný, stejnou dobu trpí občasnými zažívacími obtížemi v důsledku žlučníkových kamenů. V listopadu 2010 jí byla doporučena operace, kterou zatím nepodstoupila. Trpí mírným ztučněním jater, při fibroskopii bylo zjištěno lehké podráždění terminálního jícnu při jinak normálním nálezu na horním zažívacím ústrojí. V dětství utrpěla řezné poranění levého zápěstí, jehož následkem je mírné zpomalení motorického a senzitivního vedení pro n. medianus potvrzené EMG vyšetřením. Žádné z uvedených onemocnění není invalidizující ani dlouhodobě neomezuje pracovní schopnost stěžovatelky. V průběhu roku 2010 byla vyšetřována na ortopedii a neurologii pro bolesti páteře. Opakovaně byla zjištěna jen porucha dynamiky páteře bez neurologického korelátu (kořenového dráždění či svalového omezení na končetinách, bez poruch čití, bez omezení stoje či chůze) při degenerativních změnách páteře typu spondylozy lehkého stupně na krční páteři a až středního stupně na hrudní páteři.

Posudková komise dospěla k závěru, že k datu vydání napadeného správního rozhodnutí se u posuzované jednalo o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou byly bolesti páteře bez neurologického korelátu, jejichž funkční dopad na pracovní schopnost stěžovatelky byl minimální a zásadním způsobem ji nelimitoval v pracovním zařazení. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti posudková komise stanovila podle kap. XIII., oddílu E, položky 1, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 20 %. Hodnocení na horní hranici procentního rozmezí učinila s ohledem na absenci vzdělání stěžovatelky. Posudková komise neshledala důvod pro změnu procentní míry poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a § 4 vyhlášky. Stěžovatelka tedy nebyla invalidní ve třetím, druhém ani prvním stupni. Byla schopna vykonávat pomocné práce odpovídající ženské konstituci.

Při jednání dne 23. 6. 2011 stěžovatelka uvedla, že v současné době trpí chronickými bolestmi, žádala objektivní vyšetření svého zdravotního stavu.

Vzhledem k tomu, že Městský soud v Praze neměl o správnosti posudku Posudkové komise MPSV v Praze ze dne 23. 5. 2011 pochybnosti, vycházel z něj při přezkoumání rozhodnutí žalované. Podle závěru posudku stěžovatelka k datu vydání přezkoumávaného rozhodnutí žalované nesplňovala podmínku uznání invalidity podle § 39 odst. 1 a 2 zákona č. 155/1995 Sb., její pracovní schopnost poklesla pouze o 20 %. Městský soud v Praze zdůraznil, že v rámci posouzení invalidity není možné hodnotit pouze subjektivní pocity stěžovatelky, nýbrž je třeba vycházet z objektivních lékařských nálezů a vyšetření.

V případě stěžovatelky bylo nutno vycházet z výsledku vyšetření odbornou lékařkou neuroložkou při jednání posudkové komise a z lékařských zpráv z vyšetření jejích neurologických obtíží. Z těchto podkladů vyplývá, že rozhodujícím zdravotním postižením stěžovatelky je postižení páteře, které se projevuje bolestí bez neurologického korelátu a bez funkčního dopadu na pracovní schopnost. Městský soud v Praze dále uvedl, že při posouzení invalidity nelze přihlédnout k osobní a finanční situaci stěžovatelky. Ze správního spisu vyplývá, že žalovaná zamítla žádost stěžovatelky o invalidní důchod na podkladě posudků PSSZ a ČSSZ. Závěry těchto posudků byly potvrzeny posudkem Posudkové komise MPSV v Praze. Městský soud v Praze tak neshledal v postupu žalované žádné pochybení. Žalobu proto zamítl jako nedůvodnou ve smyslu § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Rozsudek Městského soudu v Praze napadla stěžovatelka kasační stížností. Uvedla, že soudkyně jí u jednání vytkla, že nemá zprávu od odborných lékařů o tom, že se její zdravotní stav zhoršil. Stěžovatelka si proto vyžádala od lékaře zprávu, kterou by soudu dodatečně dodala. V doplnění kasační stížnosti ze dne 18. 11. 2011 stěžovatelka uvedla, že rozsudek napadá z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Namítla, že byla v roce 2009 uznána částečně invalidní vzhledem k přetrvávajícím zdravotním problémům páteře. V této době však neměla takové zdravotní komplikace a problémy, jakými trpí v současné době. Zdravotní stav stěžovatelky se tedy v poslední době zhoršil, což dokládá aktuálnějšími lékařskými zprávami. Má za to, že žalovaná, posudková komise ani soud při hodnocení jejího zdravotního stavu nebraly v potaz, že má chronické bolesti páteře a dále hypertenzi I. stupně, kterou reguluje léky. Tyto léky nezabírají, naopak mají negativní vliv na játra i vzhledem k prodělané žloutence. Stěžovatelka poukázala rovněž na zdravotní komplikace levého zápěstí. Každodenně trpí velkými vleklými bolestmi, kvůli kterým není schopna vykonávat ani pomocné práce, jak doporučila posudková komise. K prokázání svých tvrzení stěžovatelka předložila kopie aktuálních lékařských zpráv ze dne 6. 12. 2010, 7. 9. 2011, 27. 9. 2011, 14. 10. 2011. Navrhla, aby si soud vyžádal aktuální lékařskou zprávu od ortopeda MUDr. Ř., k němuž stěžovatelka dochází již od roku 2008 a který jí sdělil, že uvedené zdravotní problémy má již nastálo, a dále lékařskou zprávu od praktické lékařky MUDr. V. Stěžovatelka odkázala i na své podání 25. 10. 2011. Navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze z hlediska uplatněných stížních bodů, jakož i ve smyslu § 109 odst. 3 s. ř. s., a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění posuzuje podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb. Ministerstvo práce a sociálních věcí, které za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Posudek uvedené posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo

důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Z posudku musí být zřejmé, že zdravotní stav posuzovaného byl komplexně posouzen na základě úplné zdravotnické dokumentace i s přihlédnutím ke všem jím tvrzeným obtížím, aby nevznikly pochybnosti o úplnosti a správnosti klinické diagnózy. V posudku musí být dále uvedeno, zda zjištěný zdravotní stav zakládá dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav a pokud ano, které zdravotní postižení bylo vzato za jeho rozhodující příčinu. Procentní míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě přílohy č. 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku této přílohy a současně odůvodní stanovenou míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti v rámci zde stanoveného rozpětí. Dále posoudí z hlediska možného zvýšení či snížení základního bodového hodnocení rozsah a závažnost dalších zdravotních postižení posuzovaného, jakož i vliv jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na jeho schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace. Posudková komise následně stanoví stupeň invalidity, den vzniku invalidity, popřípadě den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, a určí schopnost využití zachované pracovní schopnosti u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %.

V projednávaném případě posudková komise zasedající v řádném složení jednoznačně vymezila rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu stěžovatelky jako bolesti páteře bez neurologického korelátu. Pokles pracovní schopnosti posudková komise určila podle kap. XIII., oddílu E, položky 1, písm. b) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. na 20 %. Dospěla tak ke shodnému posudkovému zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky jako lékař LPS ČSSZ dne 6. 12. 2010. Posudková komise se vyjádřila i k možnému pracovnímu uplatnění stěžovatelky.

Námitka stěžovatelky, že při posouzení jejího zdravotního stavu nebyla zohledněna hypertenze či zdravotní komplikace levého zápěstí, je nepřípadná. Z posudku je zřejmé, že se posudková komise těmito zdravotními postiženími zabývala, přičemž dospěla k závěru, že žádné z nich není invalidizující ani dlouhodobě neomezuje pracovní schopnost stěžovatelky.

Co se týče námitky stěžovatelky, že se její zdravotní stav v poslední době zhoršil, Nejvyšší správní soud předně zdůrazňuje, že podle § 75 odst. 1 s. ř. s. vychází krajský soud při přezkoumání správního rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech invalidních důchodů je proto nezbytné zjistit, jaký byl zdravotní stav žalobce ke dni vydání napadeného rozhodnutí žalované.

Posudková komise svůj posudek vypracovala zejména na základě zprávy praktické lékařky ze dne 5. 5. 2010, dále z dokumentace praktické lékařky zahrnující sono břicha ze dne 3. 5. 2010, vyšetření gastroenterologie ze dne 2. 8. 2010, a zprávu z vyšetření ze dne 4. 11. 2010, dále z ortopedického vyšetření MUDr. Ř. z roku 2010, rtg vyšetření ze dne 14.

7. 2010 (C páteř a TH páteř), neurologického vyšetření MUDr. R. ze dne 25. 8. 2010 a EMG vyšetření ze dne 1. 9. 2010. Posudková komise MPSV rovněž provedla v rámci jednání dne 23. 5. 2011 vlastní neurologické vyšetření stěžovatelky. Na základě uvedeného má Nejvyšší správní soud za to, že posudková komise řádně zhodnotila zdravotní stav stěžovatelky k datu vydání rozhodnutí žalované, tj. ke dni 10. 1. 2011. Vycházela přitom z dostatečně aktuálních poznatků o jejím zdravotním stavu učiněných jak na základě obsáhlé zdravotnické dokumentace, tak vlastního vyšetření. Vzhledem k době rozhodné pro posouzení zdravotního stavu stěžovatelky by ani případné zhoršení jejího zdravotního stavu v současné době nemohlo být posudkově významné. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod pro další zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky na základě aktuálního lékařského nálezu MUDr. Ř.

Nejvyšší správní soud poznamenává, že stěžovatelce nic nebrání v tom, aby si znovu požádala o přiznání invalidního důchodu, přičemž v novém správním řízení by byl posouzen její aktuální zdravotní stav.

Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že posudek Posudkové komise MPSV v Praze je úplný a do té míry přesvědčivý, že jím bylo spolehlivě prokázáno, že zdravotní stav stěžovatelky ke dni napadeného rozhodnutí neodpovídal invaliditě třetího, druhého ani prvního stupně. Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozsudek Městského soudu v Praze netrpí nezákonností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) či b) s. ř. s., z úřední povinnosti pak nebyly zjištěny ani vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s. Kasační stížnost proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Ustanovené zástupkyni stěžovatelky náleží v souladu s § 7, § 9 odst. 2 a § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti, tj. převzetí a přípravu zastoupení a písemné podání soudu, ve výši 1000 Kč, a dále náhrada hotových výdajů ve výši paušální částky 600 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky, celkem tedy 1600 Kč. Protože je ustanovená advokátka plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 320 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 1920 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatelky nese dle § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. května 2012

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu